

Úvodní slovo k vložení dokumentů do radniční věže po úderu bleskem v roce 2015

V neděli dne 14. června roku 2015 v 19:57 hodin udeřil do věže radnice nebývale silný blesk. Následkem blesku se rozestoupily o 20 cm obě polokoule makovice věže, došlo také k poškození a pádu hvězdy z vrcholu věže. Silný výboj zničil mnoho elektronických zařízení v budově.

Horolezec Jiří Kobyłka (ředitel Domu dětí a mládeže v Moravské Třebové) se svojí skupinou vystoupal pomocí horolezeckého vybavení k makovici věže a zjišťoval poškození a možnosti oprav. Při této příležitosti zjistil, že uvnitř makovice jsou dvě kovová pouzdra s letopočtem 1907 a 1955.

Obě pouzdra byla uložena v kanceláři starosty a čekala na slavnostní otevření za přítomnosti Východočeské televize, které nastalo 17.08.2015 v 10:00 hod v zasedací místnosti radnice. Zástupci firmy Metali s.r.o. z nedalekého Útěchova otevřeli plechová pouzdra ve spodní části dna, použili speciální nůžky na plech, aby nedošlo k poškození obsahu schránek.

Otevření pouzder byli přítomni JUDr. Miloš Izák (starosta města), Ing. Pavel Brettschneider (uvolněný místostarosta), Ing. Václav Mačát (neuvolněný místostarosta), Mgr. Jaroslava Skácelíková (členka Komise památkové péče rady města a ředitelka základní školy), Ing. Stanislav Zemánek (tajemník městského úřadu), JUDr. Jana Zemánková (kronikářka města, vedoucí odboru kancelář starosty a tajemníka) a Ing. Pavel Šafařík (vedoucí odboru vnitřních věcí).

Obsah schránek byl šetrně vyjmut a po krátké prohlídce připraven k zpracování přesného soupisu vložených dokumentů.

Bylo rozhodnuto, že obě pouzdra budou ošetřena a vystavena v městském muzeu, spolu s kopiemi dokumentů, které připraví odborná firma. Při opravě věže pak budou vloženy do její makovice nově vyrobené měděné schránky, zvláště pro dokumenty z roku 1907, 1955 a nové pouzdro s letopočtem 2015 a aktuálními dokumenty. Ty se vztahují hlavně k roku 2015, kdy došlo k pozoruhodné události, i když vloženy byly až po opravě věže v roce 2016.

Pro výběr dokumentů, které do věže mají být vloženy, byla ustanovena pracovní skupina. Nebylo snadné určit, které informace považujeme za tak závažné, že budou právem určeny ke zpracování a uložení do radniční věže budoucím generacím... Jistě k nim však patří **představení města Moravská Třebová v roce 2015**, kterým pokračuje tento úvodní text.

O Moravské Třebové

Moravskou Třebovou, ležící na pomezí Čech a Moravy, založil v polovině 13. století Boreš z Rýzmburka jako typické kolonizační město s pravidelným půdorysem náměstí. Od roku 1980 bylo centrum města prohlášeno městskou památkovou rezervací, která zahrnuje historické jádro, zámek a Křížový vrch.

Město je členěno na části města: Město, Předměstí, Boršov, Sušice a Udánky.

V roce 2015 město řídí 21-členné zastupitelstvo města, jehož výkonným orgánem je rada města.

Složení zastupitelstva města je v roce 2015 následující:

- JUDr. Miloš Izák, starosta města, zvolený za Českou stranu sociálně demokratickou,
- Ing. Pavel Brettschneider, uvolněný místostarosta, zvolený za SNK Evropští demokraté,
- Ing. Václav Mačát, neuvolněný místostarosta, zvolený za Českou stranu sociálně demokratickou,
- PaedDr. Hana Horská, členka rady města, zvolená za Komunistickou stranu Čech a Moravy,
- MUDr. Petr Kelča, člen rady města, zvolený za Českou stranu sociálně demokratickou,
- Mgr. Miroslav Muselík, člen rady města, zvolený za Českou stranu sociálně demokratickou,
- Mgr. Radko Martínek, člen rady města, zvolený za Českou stranu sociálně demokratickou,
- Mgr. Bc. Lenka Bárťová, členka zastupitelstva města, zvolená za ANO 2011,
- Ing. Daniela Blahová, členka zastupitelstva města, zvolená za Sdružení neustraníků,
- Mgr. Roman Cápál, člen zastupitelstva města, zvolený za Komunistickou stranu Čech a Moravy,
- Milada Horáková, členka zastupitelstva města, zvolená za Českou stranu sociálně demokratickou,
- Ing. Josef Jílek, člen zastupitelstva města, zvolený za KDU-ČSL ve spolupráci s EDS,
- Miroslav Jurenka, člen zastupitelstva města, zvolený za ANO 2011,
- Ing. Tomáš Kolkop, člen zastupitelstva města, zvolený za Sdružení neustraníků,
- Ing. Milan König, člen zastupitelstva města, zvolený za Občanskou demokratickou stranu,
- Ing. Miloš Mička, člen zastupitelstva města, zvolený za TOP 09,
- Josef Odehnal, člen zastupitelstva města, zvolený za Komunistickou stranu Čech a Moravy,
- RNDr. Josef Ošťádal, člen zastupitelstva města, zvolený za Občanskou demokratickou stranu,
- Ing. Zdeněk Ošťádal, člen zastupitelstva města, zvolený za TOP 09,
- Libor Truhlář, člen zastupitelstva města, zvolený za ANO 2011,
- Mgr. Petr Vágner, člen zastupitelstva města, zvolený za Českou stranu sociálně demokratickou.

Město Moravská Třebová je tzv. „malým okresem“ - vykonává veřejnou správu jako obec s rozšířenou působností. Správní obvod města je vymezen územím obcí Bělá u Jevíčka, Bezděčín u Trnávky, Biskupice, Borušov, Březina, Březinky, Dětřichov u Moravské Třebové, Dlouhá Loučka, Gruna, Hartinkov, Chornice, Janůvky, Jaroměřice, Jevíčko, Koruna, Křenov, Kunčina, Linhartice, Malíkov, Městečko Trnávka, Mladějov na Moravě, Moravská Třebová, Radkov, Rozstání, Rychnov na Moravě, Slatina, Staré Město, Třebaňov, Útěchov, Víška u Jevíčka, Vranová Lhota, Vrážné, Vysoká. Veřejnou správu vykonává Městský úřad Moravská Třebová, který sídlí v budovách na náměstí T. G. Masaryka č. o. 29 (radnice) a na ulici Olomoucké č. o. 2. V roce 2015 na úřadě pracuje 78 zaměstnanců.

Počet obyvatel města k 1. lednu 2015 činil 10 504 (trvale hlášení včetně cizinců) a počet obyvatel správního obvodu k témuž datu byl vyčíslen na 26 783.

V době tohoto zápisu, v závěru roku 2015, dlouhodobě vnímáme naše město jako **Moravskou Třebovou – město příležitostí.**

Město, ve kterém žijeme, nabízí široké spektrum příležitostí pro ekonomický rozvoj a investice, pro poznání, pro vnímání krásy a potěšení smyslů, pro sport a turistiku. Rádi v něm žijeme, rádi se setkáváme.

Rozvoj a investice každého města zásadně ovlivňují jeho ekonomické možnosti, vyjádřené finančními plány. Pro názornost vkládáme stručnou informaci o plánu finančního hospodaření v roce 2015:

Struktura schváleného rozpočtu města v roce 2015:

Rozpočtové příjmy:

- běžné příjmy 171.350.000 Kč
- kapitálové příjmy 49.450.000 Kč

Financování příjmy:

- zapojení zůstatku finančních prostředků na bankovních účtech 8.260.000 Kč
- půjčka na úhradu DPH při realizaci projektu formou EPC - úsporná opatření (zejména rekonstrukce kotelen) v objektech příspěvkových organizací (projekt hrazený formou budoucích úspor) 2.050.000 Kč
- půjčka ze Státního fondu životního prostředí na realizaci projektu Odkanalizování Udánek, Sušic a Boršova vč. modernizace čistírny odpadních vod 90.000 Kč (doplatek půjčky schválené v předchozích letech)

CELKOVÉ ROZPOČTOVÉ ZDROJE - 231.200.000 Kč

Rozpočtové výdaje:

- běžné výdaje včetně rozsáhlejších oprav majetku 158.060.000 Kč
- kapitálové (investiční) výdaje 67.190.000 Kč

Financování výdaje:

- splátky jistiny úvěrů 5.950.000 Kč

CELKOVÉ ROZPOČTOVÉ POTŘEBY - 231.200.000 Kč

Nepřehlédnutelný a významný v několika posledních letech byl rozvoj průmyslu ve městě. Tradiční textilní průmysl, jehož úpadku jsme byli svědky od 90. let minulého století, postupně nahrazují nové podniky, nejčastěji zaměřené na automobilový a spotřební průmysl. Vznikla zcela nová průmyslová zóna v blízkosti výjezdu na Svitavy. Zde sídlí firmy DGF, a.s., Nástrojárna MM s.r.o., Atek s.r.o., Treboplast s.r.o., Protechnik Consulting s.r.o. a Kayser s.r.o., které zaměstnávají přibližně 550 zaměstnanců. V nástrojárně a lisovně Alema na ul. Dukelské pracuje asi 120 lidí. Významným zaměstnavatelem i pro občany našeho města je společnost Rehau s.r.o. s více než 200 zaměstnanci, která sídlí v průmyslové zóně obce Linhartice.

Pozornost a záznam na tomto místě si zaslouží zásadní rozvojové projekty uplynulých pěti let (říjen 2010 – říjen 2015), kterými jsou zejména legislativou vynucený projekt nebyvalého rozsahu Odkanalizování částí města Udánky, Boršov, Sušice a modernizace čistírny odpadních vod (OUSB), projekt Komunitní kompostárna, který je přínosem v oblasti životního prostředí, soubor projektů, které svými estetickými dopady činí život ve městě krásnějším a lákají k procházkám i sportu - Cesta od renesance k baroku (CRB), jejíž nedílnou součástí je nově vybudovaná Brána času, Lokální biocentrum Knížecí louka, In-line stezka včetně lávky na Knížecí louce, tamtéž Cyklostezka Brněnská – Gorazdova, a Regenerace městských parků. Nepřehlédnutelná byla v r. 2011 modernizace mateřské školy na ul. Jiráskově. K významným projektům, byť z pohledu široké veřejnosti v pozadí, je třeba řadit zbudování inženýrských sítí pro rodinné domy v lokalitě ul. Strážnického, modernizaci hlavic veřejného osvětlení ve městě novou metodou (EPC – Energy Performance Contracting) a výstavbu fotovoltaických elektráren na objektech příspěvkových organizací města.

Prvním krokem nové generace k **poznání** je výchova a výuka (nejen) ve školách, proto připojujeme aktuální výčet škol a odkaz na další důležité organizace:

Město je zřizovatelem příspěvkových organizací - mateřských škol, a to 1. Mateřské školy, Piaristická 137, Moravská Třebová, okres Svitavy s odloučeným pracovištěm v Boršově, v Sušicích a 2. Mateřské školy, Jiráskova 1141, Moravská Třebová, okres Svitavy, s odloučeným pracovištěm na ul. Tyršově. Základní školy, také příspěvkové organizace města, jsou na území města tři: Základní škola Moravská Třebová, Čs. armády 179, okres Svitavy, Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy a Základní škola Moravská Třebová, Kostelní náměstí 21, okres Svitavy. Do prvních tříd základních škol je k 1. září 2015 zapsáno celkem 120 dětí. V devátých třídách základních škol ukončí povinnou školní docházku k 30. 6. 2015 celkem 92 žáků. Město je také zřizovatelem příspěvkové organizace Základní umělecká škola Moravská Třebová. Ta je školským zařízením a její žáci získávají základní vzdělání a přípravu v uměleckých oborech, mnohdy jako předstupeň k následnému středoškolskému a vyššímu typu studia. Pardubický kraj je zřizovatelem Gymnázia Moravská Třebová, Integrované střední školy a tzv. speciální školy, jejíž úplný název je Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola

Moravská Třebová. Nedílnou součástí školství ve městě je Vojenská střední škola a Vyšší odborná škola ministerstva obrany. Škola letos oslavila 80 let působení v Moravské Třebové.

Mimoškolní činnost dětí a mládeže zajišťuje zejména příspěvková organizace Dům dětí a mládeže Moravská Třebová, okres Svitavy. Počátkem každého školního roku vypisuje nábor do zájmových kroužků z oblasti přírodovědy, sportu, společenských věd, výtvarných disciplín a podobně. Komunitní aktivitu na úseku výchovy a vzdělávání, určenou specifické skupině dětí, vyvíjí Centrum volného času města Moravská Třebová, organizační složka města. Centrum sdružuje převážně klientelu z romské komunity, soustřeďuje se na terénní sociální práci a volnočasové aktivity pro děti a dospívající.

Vnímání krásy a potěšení smyslů umožňují a podporují kulturní aktivity ve městě. Hlavním kulturním, klubovým a vzdělávacím centrem města je příspěvková organizace Kulturní služby města Moravská Třebová, jejíž součástí je kulturní centrum, městské muzeum a zámek. Významnou úlohu sehrávají aktivity příspěvkových organizací města Základní umělecké školy Moravská Třebová a Městské knihovny Ladislava z Boskovic v Moravské Třebové, obě sídlí v prostorách zámku. Na území města jsou činné spolky, z nichž uvádíme například Klub přátel výtvarného umění, Spolek sběratelů a přátel ex libris, Klub přátel díla Františka Strážnického, Divadelní soubor J. K. Tyla. Hudební skupiny vystupují pod střechem i na veřejném prostranství, k těm známým patří např. Orchestr Fr. Zeleného (swing), Kaderus blues, Kontakt band, Proč ne band (country), Metallica revival, Werglův Pjos (punk)...

Zájemci o **sport a turistiku** mají v Moravské Třebové mnoho možností, nabízejí se aktivity sportovních organizací, klubů a sdružení.

Tělovýchovná jednota Slovan zastřešuje 13 sportovních klubů (oddílů): Asociace sportů pro všechny, Atletika, Cyklistika, Horolezectví, Kopaná, Lední hokej, Lyžování, Silový trojboj (kulturistika), Stolní tenis, Šachy, Tenis, Turistika (Klub českých turistů), Volejbal. Sportovci dále mohou využít například nabídky Autoklubu (motokáry), asociace AVZO Technické sporty (biatlon, sportovní střelba)... Smysluplné trávení volného času nabízí organizace Junák – český skaut, z. s. (tj. zapsaný spolek), středisko Moravská Třebová.

Moravská Třebová je v roce 2015 poměrně malým městem. Vnímáme dokonce mírný, ale setrvalý pokles obyvatel, zvyšuje se průměrný věk obyvatelstva. Výhodou malého města je **vzájemná blízkost a možnost i chut' setkávat se** formálně i neformálně.

Město nabízí hodně mladým a na starší nezapomíná. Příspěvková organizace Sociální služby města Moravská Třebová byla zřízena městem s hlavním cílem poskytnout pomoc stárnoucím a potřebným. Provoz rozsáhlého komplexu Domova důchodců na ul. Svitavské a Komenského je významnou, nikoliv jedinou náplní činnosti této významné organizace.

Moravská Třebová realizuje projekt zdravé město - je členem Národní sítě zdravých měst ČR. V praxi to znamená spolupráci s místními partnerskými organizacemi zejména neziskového charakteru. Cílem je utvářet město jako kvalitní a příjemné místo pro život také na základě připomínek a podnětů od obyvatel. Již tradiční akcí je proto každoroční lednové setkání s názvem veřejné fórum, na kterém mají možnost občané označit problémy města, které je tíží – je to setkání v podstatě pracovní a v prostorách muzea se zpravidla setkají desítky zájemců.

Vyšší návštěvnost mají akce kulturní i sportovní, umíme zaplnit prostory muzea, které je naším kulturním domem, i náměstí. Z prověřených a všeobecně vítaných pravidelných akcí zaznamenáváme lednový městský bál v muzeu, dubnové zahájení zámecké sezóny s kulturním programem na zámku, dálkový pochod Vandr skrz Malé Hané, Dny slovenské kultury také tradičně v dubnu - v roce 2015 se uskutečnil 20. ročník (akce vznikla jako první festival v České republice po rozdělení ČSSR, zaměřený na slovenskou kulturu), Hřebečský slunovrat v červnu (v r. 2015 již 4. ročník hudebních slavností sousedních měst a obce), Moravskotřebovský bramborák (folk a country, akce obnovena po mnohaleté přestávce), Kejkle a kratochvíle (lidové veselí a řemesla na náměstí). K závěru roku patří slavnostní rozsvícení vánočního stromu na náměstí koncem listopadu a poslední den v roce u silvestrovského ohňostroje v podvečer zaplníme náměstí T. G. Masaryka.

Společnost nám občas dělají i hosté zdaleka – partnerskými městy Moravské Třebové jsou v roce 2015 holandský Vlaardingen, slovenská Banská Štiavnica a německý Staufenberg.

Závěrem je na místě zdůraznit, že nečekaná událost z poloviny června roku 2015, tj. poškození radniční věže bleskem, nám přinesla zajímavé informace i chvíli dojetí, se kterým jsme se dívali na předměty a texty, vložené do kovových schránek před desítkami let pro generace, které budou následovat.

Je nám ctí, že můžeme pokračovat v tradici a vložit informace o Moravské Třebové roku 2015 do třetího tubusu, který bude spolu obnovenými tubusy z let 1907 a 1955 a schránkou s dalšími dokumenty z naší současnosti umístěn opět do radniční věže, jako náš pozdrav těm, se kterými se už nesetkáme...

V Moravské Třebové dne.....

.....

Za město Moravská Třebová JUDr. Miloš Izák, starosta města

Vložené informace zpracoval tým ve složení: Ing. Stanislav Zemánek, tajemník, JUDr. Jana Zemánková, vedoucí odboru kancelář starosty a tajemníka a kronikářka města, Eva Štěpařová, za odbor rozvoje města, Ing. Pavel Šafařík, vedoucí odboru vnitřních věcí, Mgr. Lenka Greplová, ředitelka Městské knihovny Ladislava z Boskovic v Moravské Třebové a to ve spolupráci s kolegy Bc. Nikolou Jakoubkovou, odbor kancelář starosty a tajemníka, úsek propagace, Ing. Mgr. Danou Buriánkovou, vedoucí odboru finančního, Ing. Netolickým, vedoucím odboru rozvoje města, Karlem Musilem a Ludmilou Liškovou z téhož odboru.

Spolu s úvodním textem byly do schránky a tubusu vloženy dokumenty a předměty, jejich výčet je uveden v samostatně loženém dokumentu – seznamu.

Text byl odsouhlasen zástupci vedení města: JUDr. Milošem Izákem, starostou, Ing. Pavlem Brettschneiderem, místostarostou, Ing. Václavem Mačátem, místostarostou, Ing. Mgr. Danou Buriánkovou, vedoucí odboru finančního, Ing. Miroslavem Netolickým, vedoucím odboru regionálního rozvoje, Ing. Stanislavem Zemánkem, tajemníkem a JUDr. Janou Zemánkovou, vedoucí odboru kancelář starosty a tajemníka.